

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 EGÉSZ ÉVRE . . . 8 K.
 FÉLÉVRE 4 K.
 NEGYEDÉVRE . . 2 K.
 Hirdetéseket megszabott árak
 szerint felvesz a kiadóhivatal.
 A „Nyiltér” sora 40 fillér.

ALFÖLDI HIRADÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS
 KIADÓHIVATAL:
 KECSKEMÉT, FŐISKOLA-TÉR 119.
 A lapot illető összes küldemények
 ide intézendők.
 Telefon szám 129 és 157.
 Fiók-szerkesztőségek és kiadó-
 hivatalok: — FÉLEGYHÁZA
 — Szarvas-utca 3. szám. —

FÜGGETLEN NAPILAP.

Kedd, (76. szám).

Felelős szerkesztő:
Dr. Türr Lajos.

1908. október 27.

A magyar szocialisták.

II.

Ezzel megszűnt az az ellentmondás, mely abban nyilvánult, hogy a földtermelés mellett a bérmunkástól a teljes termelési érték egy nagy része — az értéktöbblet — elvonatik; megszűnik maga a bérmunkás is, mint ilyen, mert a szabad-munka társadalmában a társadalmosított javak szerepe a termelésben ezt megszünteti. Főbb vonásokban így képzelik a szocializált termelési rendszeren alapuló új rend felépülését az új vallás hívői.

Magától értetődik, hogy a mai bérmunkást hevíti az ideál, a szabad-munka, a közös termelés, hol valamennyi gyáros is egyszersmind, szóval, míg a régi vallás hívei a mennyországra vágyva, az ég felé irányozzák tekintetüket, addig az új vallás közelebb hozza a mennyet a földhöz s hirdeti a jövő államát, mely valóban inkább szép álm, mint állam. Így azután a szociáldemokrácia maga is egy égető kérdést vetett fel mindenütt: — a szocialista-kérdést.

Ennek a kérdésnek nem abban van, mondjuk, a méregfoga, hogy a nép bajait felszínre veti, hanem a

módban, ahogy ezt teszi s azon törekvésben, mely a népnek a nemzet testétől való elidegenítésében nyilvánul egyrészt, másrészt a fokozatos fejlődést erőszakos taktikájával, az osztályharc tüzeinek élesztésével, folytonos rázkódtatásnak teszi ki.

Hiszen az osztályharc oly értelmezésben, hogy a proletáriátus a saját ereje s a maga embersége alapján vegyen részt a fejlődésben, természetes valami, csak hogy a mi apostolaink a tömeg előtt az osztályharcot úgy festik, hogy az két, a legridegebb értelemben szemben álló tábor, szivtelen gazdagok s becsületes, dolgos, szegény milliók harca a létért.

A kapitalista gőg s a jámbor proletár személyében a töke s munka szünetlen vad tusája. A kérlelhetetlen osztályharc hirdetése s az ennek táplálását célzó osztálygyűlölet folytonos hevítése természetes dolog a marxista apostolok szempontjából, mert hisz csak az elégedetlen nép követi őket. Ide irányul a marxista taktika is. Így — mint nálunk is tapasztaltuk — szociálpolitikai alkotások ellen már csak azért is támad különböző örv és érv leple alatt, hogy a legtermészetesebbet ezzel palástolja, azt t. i. hogy a marxista szociáldemokrácia célja nem az, hogy a

nép bármily tekintetben is elégedett legyen. Elégedett a mai társadalmi rend keretén belül is, annak a társadalmi rendnek keretén belül, mely ellen ők küzdenek s mely szerintük a nép minden bajáért felelős, — nem, ezt nem engedhetik! Így azután megérthetjük azt is, miért a rendszer a felelős egyes, pusztán személyi botlásokért is. A tyuklopásért, szerintük, a mai rendszer felelős, mely lehetetlenné teszi, hogy minden munkás naponként tyukot lásson a fazekában.

Am a szocializmus sem állhatott meg a rideg marxizmusnál. Saját táborában is felismerték egyes, valóban tudományosan gondolkodó fők, akik nem politikai mellékcélzatokra való tekintettel taktikázni, hanem a munkásság valódi érdekében cselekedni is akarnak, hogy a fejlődésben ugrások nem lévén, annak, aki a mai társadalomban él, simunia kell ahhoz s nem a társadalom ellen, hanem azzal együtt kell fejlődnie, minden kérdés, de elsősorban a szociális kérdés megoldásának is a megvalósulás felé.

A szocializmus ezen eszmét irányzata az ugynevezett revizionista szocializmus — legtudományosabb képviselője s mestere Bernstein Éde, aki s követői is nem dobnak keztyüt a mai rend-

A Balkán-félszigetről.

Írta: Hanusz István.

Konstantinápoly és Rodostó között a távolságot úgy mérték Mikes Kelemnek a török, hogy a főtt rizskását el lehet oda vinni melegen — holott lóháton 2 napi járó föld az, hajón egy napi ut.

Ruscuk városnak nagyszerű fekvése van az Al-Duna partján, 15—20 m. magasan a folyam fölött, uralkodik a szemhatárig nemcsak a jobb parton, hanem a romániai oldalon is Gyurgyevo várost bele számítva. Nem nagy sztratégiai tehetség kellett ahhoz, hogy az ózmánok félezer év előtt a város fekvése jelentőségét fölismerjék, amiért Belgrád mintájára meg is erősítették. A bolgárok Kelet egyik gyöngyének tartják Ruscukot, mely országuk Balkánon inneni való részének valóban központja; a fejedelmi palotából főséges kilátás nyílik a Dunára.

Szalónikiben a lakosság többsége izraelita, a kereskedelem egészen az ő kezökben van, az értelmiség ellenben görög. A vidék népe nagyon keleties szokású, mikor a városba megy, számár háton megy a férfi, a felesége hatalmas batyúval mellette gyalogol, a cipőjét karján viszi, mert a kopást is pénzért adják, a lábát ingyen örökli és nem kell megtalpatatni. Ezt a szegény nő egész természetesnek tekintti, mert az urala úgy parancsolja. Abhoff angol után írja azt, és dicséri a macedoniai

asszonyok szépségét, azok igénytelenségét és kifogástalan erkölcsösségét.

Larissza város, Thesszália északkeleti részén fekszik, a Lloyd gőzösök utvonalaán. Közeliében van a híres Tempe-völgy, mely Hellasznak ma is egyik legszebb része, különösen az a két óra hosszant tartó vadregényes gyalogösvény, mely a Teneiosz lábától a Thesszaliai Himpus meredek sziklafalai között töri át a vasérctől duzzadó Ossa-hegységet s később a sűrű olajerdőktől borított deltához vezet, mely az Égei-tengerbe boroklik. A városnak 20,000 lakója van, külsejének keleties karaktere az erős kereskedelmi forgalom következtében már nagyon elmosódott.

Preveza város kisebb, mint Larissza, de az átutazó idegenek sokkal gyakrabban keresik föl, mint az előbbi. Távolból tekintve olyan a város, mintha vidám, kedves nyaraló hely volna. Csinos házacskái bujzöld kertektől övezve nyájasan mosolyognak az érkező felé, kikötőjében zajos élet folyik, nagy a forgalom, hajók jönnek-mennek, kocsik robognak föl s alá. Több mint 6000 lakója van a városnak s azok háromnegyed részben keresztények. Egykor hatalmas várfalak vették körül, de ma már csak romjaik láthatók. Az archeologus szemében érdekesek a maradványai annak a diadalkapunak, melyet Octavianus Augustus az achiluszi csata emlékére építtetett.

A szép Balkán-félszigetnek szépséghibája északnyugaton a bőra szél uralkodása. Liosso város környékén, mint ott járt tanuk beszélük, a bőra egyhangú, panaszos sivitása soha sem

hallgat el egészen. Kupresh tájékára rá illik a szólás-mondás, hogy Péter-Pál (junius 29.) le ne vesdd, Péter-Pál (június 29.) meg újra vedd föl a bundát. A fű is alig nő egy arasznyira.

A zenggi kikötőnek is akad hibája, a rút gyakori bőra, mely kivált télen a hajók befutását lehetetleníti. Akkora erővel tör elő az a uratniki hegyszakadékból, hogy benyomja a házak ablakláblait. Aki teheti otthon marad. A tereken köteleket feszítenek ki, hogy a járást-kelest lehetővé tegyék. Kisebb bőra is Arba alá, vagy Portoreba fűzi a hajókat, hol azok olykor hétszámra kénytelenek vesztgelni. A Senojkska- Draga völgyszakadástól előjövő bőra még a kikötőben bizionságba* helyezkedett hajókat is kizavarja a nyílt tengerre.

1651 október 9-ike viradatán az Archipelaguszt égrengető dörgés riasztotta föl, mint roppant tengeri csata rémes moraja; a hullámok öléből pedig Chios és Naxos szigetek között lángoló vulkáni sziget tört elő.

1896 elején meg Stenosa szigetét a Naxos csoport egyik tagját lepte meg két napig tartó heves földrengés, amelynek áldozatul esett 40 görög és malta olasz lakos, nagyon sok lábas jószág. Akik menekülhettek Kándia sziget felé hajóztak. Stenosz éjszaki részén új krater képződött és sok vulkáni bombát röpített a légbe kölláva ömlesztés kíséretében.

(Folytatás következik.)

* Nagyobb szépség és jószág hibája a paradicsomi félszigetnek, mint az, hogy sokat inog-hibog a talaja.

Mi színészek az „OTTHON”-ban találkozunk!